

DOBROGEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: COȘTANȚA str. Școlii Vărnăv No. 27
Abonamentul cu supliment cultural: un an 600 lei, 6 luni 300
Preț de vânzare: 10 lei. Distribuție în județele Dobrogei și Tulcea. Nr. 1343

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 2 din 7 Noi 1938

SEMNIFICAȚIA UNEI DECLARAȚII

Elementul Musulman din Dobrogea

ÎN „FRONTUL RENĂȘTERII NAȚIONALE” I.

de ISMAIL DAUT-TUNA

Deunăzi, în „Monitorul Oficial” a apărut atât de însemnatul și îmbucurătorul decret regal, prin care se face cunoscut opiniei publice românești numirea d. lui SELİM

Abdulachin din Dobrogea, este și de data aceasta în înălțimea cuvântului.

Eminentul diplomat în drept d. S. Abdulachin, în care se sintetizează cele mai pure și

tradiție turcă din Dobrogea, este și de data aceasta în înălțimea cuvântului.

Eminentul diplomat în drept d. S. Abdulachin, în care se sintetizează cele mai pure și

ABDULACHIN avocat din Constanța, ca membru reprezentativ al populației turcești din țara lui Mircea, în Consiliul Superior al Frontului Renașterii Naționale.

Această merituosă hotărâre istorică a înaltului for conducător de Stat, a umplut de îndreptățită fericire toate straturile sociale ale populației noastre. Pentru reliefașă însemnată prezentului act istoric, d. Selim Abdulachin a făcut presei locale și străine interesante declarații, de o covârșitoare importanță culturală, națională și politică. Astfel, din orice punct de vedere ieșit din aceste declarații, ele au o capitală considerație spirituală. În deosebire, ele sunt de natură să arate întregul țărînă maternă două adevăruri fundamentale:

Primul, că noua viziune politică a României noastre, așezată pe temelii „Frontului Renașterii Naționale” a cuprins sub bolta ei pe toți frații de origine musulmană în frunte cu înșiși șefii săi autorizați; iar al doilea, că înaintea Tomisului, care reprezintă cea mai străveche

nobile virtuți ale spiritualității musulmane, a binecuvântat acest entuziasm de loialitate față de noul regim, rostindu-se răspicat pentru unanima aderare a populației turcești la opera de organizare românească. Cine cunoaște istoria sbuciumată a elementului musulman din Dobrogea, este absolut convins de faptul că, niciodată adversitățile spirituale n'au izbutit să slăbească țărîna sentimentelor noastre pentru cult, rit, naștere și românism.

În luptele care au dus, prin atâtea jefuri și suferințe, la unirea cea veșnică dela 1918 și cari au adus în sânul patriei mume ființutul fratresc al Cadrilaterului, cele câteva secte conaționale și religioase, având același dogmatism comun, au fost ca niște surori, cari și-au arătat întotdeauna caldul lor respect, unul față de celălalt, reușind, astfel, să meargă perpetuu într-o singură unitate de gândire, simțire și ideal...

În ultimul deceniu însă, la un anumit moment se părea

CHESTIA ZILEI

Tot în chestia muncii în port

Am relatat, în două numere precedente, gravale și surprinzătoare contradicțiuni ce există între Legea pentru reglementarea muncii în porturi și contractul colectiv de muncă încheiat în portul nostru — contradicțiuni ce nu se explică și nu se justifică decât printr-o excesivă și chiar suspectă înțelțenie din partea Direcției respective din Ministerul Muncii, care a încercat prin ordine speciale, toate aceste abateri, înșelând totdeauna să se întărească credința că „onor” Ion Negulescu și Arel, este un favorit deasupra legilor.

Nu vrem să fim crezarea tuturor versiunilor ce circulează în legătură cu această condamnabilă toleranță, care a durat până la o recentă și categorică poruncă a actualului titular al Departamentului Muncii, Direcțiunea generală din Minister a datorează însă, să se întărească până în cele mai mici amănunțimi și la nevoie să tragă consecințele.

Și fiindcă Domnul Ministrul Războiului pare a fi prins tirul tuturor complicităților, care se întăreșeau chiar în departamentul Exc. Sale, a regeșt să înceapă să se dea noi ordine pentru a se pune la punct și chestiunea sculelor de care continuă să se ocupă faimosul Negulescu, cu scopul de a întregi atmosfera de diversivensi și scandări în acest neporocit mediu.

Pentru înțelegerea definitivă a muncitorilor din portul Constanța și pentru a se ține și aceste ultime „neghișoare”, a nevoie de o serioasă și hotărâtoare anchetă din partea Ministerului, care să stabilească:

- 1) Care a fost fondul înțelțit pentru cumpărarea sculelor ce se utilizează în portul Constanța?
- 2) Cine a contribuit la cumpărarea lor?
- 3) Actele justificative.
- 4) Actul de asociare, de proprietate, folosire și împărțire a sculelor.
- 5) Ce sume s'au încasat dela 1934—1938 inclusiv?
- 6) Cum s'au repartizat aceste sume?

Nu permitem a asigura anticipat pe Domnul Ministrul că o cercetare întreprinsă în această privință de orice alte organe stăruie de același din Direcțiunea centrală din Minister, ar duce la descoperiri cu adevărat senzaționale.

Și atunci și Excelența Sa își va putea lămurii multe din spelișivunile care l-au determinat să trindă măsurile sumare dar totuși mănușitoare de până acum.

CONST. N. SARRY

Menorecirea din Cerchezul

Eri a fost internat în spitalul „Dr. Sion”, bătrânul Gheorghe Bugiu din com. Cerchezul, care, umblând cu un revolver, s-a împușcat în abdomen.

Cum revolverul era al lui și nu avea permis de posesedat armă, jandarmii au dressat lui Bugiu și acte de dare în judecată.

Vom avea sosele în Dobrogea Nouă

Mulțumită măsurilor luate de către Exc. Sa Domnul Nicolae Oltescu, Residentul Regal al Ținutului Mării, care, în actualele împrejurări, n'a înțeles să-și acorde odihnă nici în zilele de sărbători, Cadrilaterul va fi traversat în curând, în lung și în lat, de moderne căi de comunicație.

La cererea Exc. Sale, un batalion de pioneri a fost pus la dispoziția Inginerilor respectivi și ulțiat din fondurile Ținutului cu toate uneltele necesare.

În același timp, Excelența Sa a dat dispozițiuni ca, de îndată, caterpilărilor și concasorilor din Județul Constanța să treacă în județul Caliacra, iar cele din Ialomija, în județul Durostol.

De asemenea a dispus cumpărarea unui nou concasor, în același scop.

Lucrările au și pornit, și ele vor constitui căi de curând o tală a înaltului Ținutului, a cărei utilitate practică se dovedește astfel din chiar primele zile.

În adevăr, o operațiune de natura celei de mai sus, cât timp și câte formalități n'ar fi reclamat sub vechiul regim, — pentru că, după ce ridica moviile de paperasserie, să fie... amânată la anul!

DELIBAȘ

ECONOMIA DOBROGEI

Institutele noastre de credit

Regimul economic, este și el, ca multe altele, regizat de situațiunile politice. Primește și se influențează ca un barometru, de toate oscilațiunile acestora din urmă.

Datorită nesiguranței generale politice din ultimii ani și marilor prefaceri prin care trecem și noi, la fel ca mai toată Europa, creditul a avut de suferit și cu el, comerțul de bancă.

Creditul, se știe este o funcțiune a comerțului de bancă și acesta este o expresie a creditului. În vremurile de criză a creditului avem și o criză a comerțului de bancă.

Sub vechiul regim politic românesc, am avut de înregistrat criza creditului ca și a comerțului de bancă, cari s'au tradus prin varii preocupări de asanare, pe cât de multiple pe atât de simptomatice și de inoperante.

Sub noul regim politic, băncile primind un sprijin masiv din partea ocărâmintii, ele au putut fi garante ale creditului; astfel se explică faptul că în timp ce în alte țări, creditul duce din ce în ce mai mult o viață precară, la noi, atât el cât și instituțiile bancare mai ales cele grijuite și priceput conduse, se redrează tot mai mult, spre binele economiei naționale, ajungând să fie de sine stătătoare.

Un institut de această ordine, cu conducerea pricepută, cu operațiunile supravegiate, care și-a validat prin o probă conduită bancară un drept la o cât mai serioasă încurajare din partea forurilor mai mari

D. V. COVATĂ

sediul la Bazargic și sucursala la Silistra.

Numita bancă, ca orice instanță similară cu capital local, cu rolul de a ajuta la dezvoltarea creditului și economiei în județul respectiv, a pornit modest, acum mai mulți ani, mai mult ca o necesitate de dezvoltare a acestora, decât ca o instituțiune cu scop comercial propriu zis. Nu vrem să spunem prin aceasta că a neglijat în acțiunea sa, și scopul său comercial, pentru care și-a luat în totdeauna garanțiile de rigoare. A pornit cu un capital de 10 milioane lei.

Seriozitatea conducerii ei însă, Bilanțele prezentate la fine de an, moralitatea și soviabilitatea componenților ei, toate au făcut ca în scurt timp, operațiunile sale bune și sigure să debardeze posibilitățile sale financiare. Cu toată

(continuare în pag. 2)

Muncitorii din port felicită pe Directorul nostru

Domnul **CONST. SARRY**
Directorul ziarului „DOBROGEA JUNĂ”

Membrii asociației „Voevodul Mihai” a muncitorilor și cărușășilor din portul Constanța, aduce Domniei Voastre adâncă lor recunoștință și desăvârșit devotament pentru sufletul și munca neobosită ce ați depus o. ca spiritul noilor orânduirii, ce Marele și Iubitul nostru Rege a dat-o Țării, să se aplice și în portul nostru.

Convinși că și în viitor veți da sprijinul Domniei Voastre muncitorilor cinstiți al portului Constanța, vă urăm ca sfințele sărbători ale Paștelui să vă aducă numai sănătate și mulțumiri, spunându-vă *Christos a înviat. Să trăiți!*

In numele asociațiunii: **Sănătate!**

Negrescu Dumitru, Vasile Petre, Florea Ștefan.

REGELE verificat de istorie

În ziua Restaurației. Majestatea Sa Regele Carol al II-lea adresându-se poporului glăsuia astfel:

„Fără unirea tuturor nu vom putea apărea în fața celor ce ne privesc, ca o forță nesfârșită, sprijinită pe o armată organizată după ultimele cerințe și care se va putea totdeauna bizui pe deplina Mea grijă spre a pași definitiv la o muncă pașnică și harnică.

Greutățile, care unora li se par de nelămurat, vor putea fără nici o îndoielă să fie călcate în picioare de o Românie unită și hotărâtă. Nu vreau să pun la îndoielă nici o clipă patriotismul acelor care la locurile unde sunt așezați au datorita de a lucra la progresul țării.”

Nu ne aducem aminte, ca în vremea aceea, caviat având acelaș sens profund, să se fi rostii undeva în lume. Națiunile plătore, unele în iluzii, altele se afundau în pradă pasiunilor, în deșinare și încrunțări ideologice. Dintre cărmăcii de popoare, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea era Singurul, care despiciând zorile, prevedea că ele pot fi întunecate, slătuind poporul Său ce are de făcut și cum trebuie făcut. Unire, încredere nesduncinată, patriotism și înălțirea forțelor noastre de apărare erau supremaele idealuri pe cari ni le imprimă în suflete acum nouă ani, Suveranul chiar din ziua Restaurației.

Citiți astăzi îndemnul conducătorilor de state, surprinși de evenimente și veți vedea, că vorbă cu vorbă, recomandă exact acelaș lucru, care nouă ne a fost dăruit prin slăluul Coroanei încă din 1930. Nu este metropolă în lume care să nu fie stăpânită de necesitatea imperioasă a unei desăvârșite unități sufletești, nu este țară care să nu apeleze cu toate forțele sale la deplina încredere în conducătorii ei și nu

este națiune care să nu invoace, ca prim element de securitate, puterea armatei naționale.

Suveranul nostru rămâne în frământarea de astăzi a omenirii, primul conducător de stat, verificat în întregime de istorie. Ne este aproape groază să ne gândim o clipă la situația în care ne-am fi găsit dacă intervenția Coroanei nu pacifica țara și înzestrarea armatei, nu trecea în grăia înțeleptă și mâinile hotărâte ale Suveranului. Apoi, numai astăzi ne putem da seama ce fericiti beneficiari suntem de pe urma lichidării politicanismului și în ce măsură am fi putut profita mai mult dacă lichidarea vrăjbei și a sterilității se făcea încă din 1930.

A fi verificat de istorie este titlul cel mai mare pe care poate să-l obțină un conducător de stat și gloria cea mai substanțială a unui popor. Și Suveranul nostru împreună cu poporul Său au cucerit aceste, culmi ale prevederii și înțelepciunii.

TIPURI DOBROGENE

ALI-BABA

Pentru înarmarea țării

Notarii, primarii și secretarii comunali din plasa Babadag, la propunerea d-lui primpretor I. I. Nicolau, au cerut salariul pe două zile pentru fondul de înarmare a țării.

Este un gest care merită să fie imitat.

Elementul musulman din Dobrogea în Frontul Re- nașterii Naționale I.

(Urmare din pag. 1-a)

că vagi nostalgii particulare ar fi pe cale să se ivească. Firește, isvorâte din fântâna otrăvita a unor vanități nepuțincoase, aceste sentimente incerte, au dispărut. Ele pot fi socotite drept niște excrescențe sporadice, pe care elementul musulman, cel crescut în duhul tradiției eroice, le-a respins organic. Astăzi, când toată suflarea patriei tinde spre noul zări și spre noul biruințe spirituale, sub zodia desăvârșitei unități launtrice, turcimea dobrogeană nu putea să lipsească.

Ilustrul nostru șef spiritual d. Selim Abdulachim a vorbit în numele acestui element al vitejilor și martirismului gata de supreme sacrificii, pentru țară și scumpul nostru suveran prea iubit, M. S. Regele Carol II-lea.

Morala și națională, spirituală și românească dec, aceasta unire a tuturor energiilor pe același linie de efort colectiv, constituie singura renaștere posibilă a patrimoniului nostru.

Pentru aceasta s'a cerut însă în primul rând mobilizarea generală a conștiințelor. Chemarea a fost lansată de însuși Marele Mendarh, care dintr'o nelimitată iubire față de neam și patrie, n'a pregetat să stărpească răul și viciul trecutului nefast de politicianism abject.

Prin urmare, deci, actuala legiuire de regenerare națională reprezintă lăță de cece a fost, un sait purificator. În locul salbateltoame de demagogie și pârvenire, care alcătuia esența regimului partidistic, azi s'a întronat etica muncii întru binele obștesc, având punct de rațiune otelită în nobila lozincă:

„Totul pentru Națiune și Tron”!

Deaceia, dela cătun și până la cel mai stingher omgher, toată suflarea musulmană, încadrată în „Frontul Renașterii Naționale”, în fața recăștigării legitimele sale drepturi și interese sociale, azi din nou, da solemnul legământ de respectare și mai vertiginosă a străjereștii devize naționale, care este:

Credință și Munca
pentru

Țară și Rege

ISMAIL DAUT-TUNA

Învățător Silistra

Constanța — Poșta

DOBROGEA ÎN IMAGINI

TULCEA (vedere dinspre Dunăre)

Economia Dobrogei

Institutede noastre de credit

(Urmare din pag. 1-a)

ralarea deasă și sigură a capitalului său, să nu poată satisfice toate cerințele celor cari încrezători în Consiliul său de administrație și în directorii săi, îi solicitau concursul, fie pentru creditele lor, cu acoperire, fie pentru gajurile lor comerciale, etc.

De aci, conducerea Băncii „Caliacra”, Consiliul său de administrație, a fost împins la necesitatea sporirii capitalului, în vederea unei mai intense și mai largi activități comerciale.

Prin Deciziunea acestui consiliu, din 27 Martie 1938, s'a hotărât ridicarea capitalului dela 10.000.000 lei la 20 mil. lei prin emiterea a încă cinci mii de acțiuni.

Această dublare a capitalului băncii „Caliacra” reprezintă în realitate, marca progresului său, roadele priceperii și muncii, obșnuite până azi prin activitatea sa salutară.

Și mai dovedește stima de care se bucură acest institut de credit din Sudul Dobrogei, în ochii populațiunii active și comerciale locale.

De aliei, nu e de mirare ca această bancă să fi ajuns astăzi în situațiunea să-și

MAREA ROMĂNEASCĂ

Farul „CAROL” Constanța

sporească capitalul, când se știe, de cât prestigiu se bucură în județul Caliacra, în tot sudul provinciei noastre conducătorii săi reali: d. Vasile Covată, președintele consiliului de administrație și administratorul său delegat, în mâinile căruii frânele Băncii sunt în siguranță; d. Nicolae Tanașoca și Constantin Biju, din Comitetul de direcție; ca și

domnului Pompiliu Papahagi, directorul ei general, cameni pricepuși, cu rutină și seriozitate, în mâinile cărora acțiunarii au depus banii lor spre o sigură fructificare.

Sucursala dela Silistra a Băncii „Caliacra” nu e mai puțin activă și nu corespunde mai puțin nevoilor de credit local.

Cu această înțindere în ambele județe din Sud, și cu sporirea capitalului de azi, Banca „Caliacra” devine unul dintre cele mai serioase institute de credit cu capital local din toată Dobrogea.

Ca Dobrogeni, ca părtasi cu bucurie la toate ascendențele energiilor locale și prin ele la propășirea provinciei noastre, ne bucurăm din inimă de etapa de prosperitate la care a ajuns Banca „Caliacra” și felicităm pe conducătorii ei pentru înțeleapta și viguroasa lor conducere.

Prin oameni cu putere de muncă și cu pricepere, cu moralitatea întregă ca a d.ilor V. Covată, N. Tanașoca, C. Biju, Pompiliu Papahagi, M. Pandelescu, Const. Pănculescu, la conducerea băncii respective se adaugă o nouă și puternică verigă la progresul Dobrogei de Sud. „DOBROGEA JUNĂ”

Regimul taxei forfetare nu e obligatoriu pentru micii comercianți

Taxa forfetară ce s'a plătit de micii comercianți în anul precedent pentru menținerea la zi a registrelor comerciale la 1 Aprilie a. c., a expirat, fiind aceasta nouă (1 Aprilie — 31 Martie).

Conform sdrmei Ministerului de Finanțe nr. 164842 din 16 Iulie 1938, regimul taxei forfetare nu e obligatoriu pentru micii comercianți, cari își trac la zi taxele gisrării, bine făcutele sub singurii legi în caz de întârzieri de înregistrare.

Prin achitarea taxei forfetare de 200 ori 100 lei, comercianții nu sunt dispozați de țierea registrelor comerciale de.și că pot înălția cu trecerea operațiunilor lor la registre până la 3 Iulie, când vor putea treci într'o singură dată operațiunile din luna respectivă, fără a li dispași la sancțiunile legii.

Dobrogea în Imagini

Portul
pescăresc
Constanța

Tribunalul Jud. Constanța S. I.

EXTRAS

din Publicația de Vânzare
No. 4972 din 11 Martie 1939

La 17. vinta creditorul Ecaterina General Dejoianu din București Str. Dionisie No. 20, prin procuratorul său Dl. avocat Traian Șitan domiciliat în Municipiul Constanța Str. Scarlat Vârnav No. 25.

Se vinde prin licitație publică care se va ține în prețoriul acestui Tribunal S. I. a. în ziua de 27 Aprilie 1939, începând dela ora 9 dimineața toate, imobilele proprietatea debitorilor și anume: Maria I. Hondroșon, personal și în calitate de tutoară legală a minorei sale fiice Mariana I. Hondroșon, Lucia I. Hondroșon, emblea din Municipiul Constanța Str. C. A. Rosetti No. 3 fost 6 Elana Li. Pavella domiciliată în orașul Sibiu Str. Carmen Silva No. 26, Adina Pârvalasca din București str. Doctor Patțear 13 și Ion I. Hondroșon din Brașov, pensiona „Eite” str. N. Iorga 2 toți în calitate de moștenitori ai defunctului Ion Hondroșon, cu mențiunea că tutorașie și personal debitoare, imobil compus din imobilul aflat în Municipiul Constanța Str. C. A. Rosetti No. 3 fost No. 6 se compune dintr'un teren circa 600 m. p. pe care se află una casă cu două etaje, la primul etaj având zece camere, două antreuri și două latrine, cu câte o cabină, la al doilea etaj având două camere, două antreuri de jerimprejer, un coridor cu geamă și două latrine, cu câte o cabină, la al doilea etaj având două camere, două antreuri de jerimprejer, un coridor cu geamă și două latrine cu câte o cabină, o altă casă mai mică alipită de prima construcție zid de piatră și cărămidă acoperită cu olane având trei camere și o magazie în curte; cartea înșpe linia înscrisă este înscrisă din șipci, toțig imobilul se mărginește cu prop. Dascalopol, al Soc. de Asigurare Dacia Română, Str. C. A. Rosetti și cu linia Ferată ce duce la Port.

Se face mențiune că din imobilul de mai sus în urma contestației făcute de Dacia Română Soc. de Asigurare Centrală din București Str. Wilson No. 3 și conform sentinței acestui Tribunal cu No. 369/1929 s'a scos de sub ipotecă suprafața de 183 m. r. 14 cm. p.

Licitația și strigările vor începe dela suma de 560.800 lei, redusă cu 25%, adică dela suma de lei 435.600.

Dosarul vânzării poartă No. 2811/1927 al Tr. b. Constanța S. I. a.

Prim: Președintele indecifrabil Șef. Portului indecifrabil

Asupra Dvs. !..

...a lucrărilor Dvs. și a preo upărilor Dvs. se publică adesea în cele 120.000 ziere și reviste din lumea întreagă articole și notițe care vă sunt absolut necesare.

Dacă doriți să aveți aceste articole și notițe preticoase, ca și instituțiile din străinătate și din capitala țării noastre, adresați-vă și Dvs. agenției

Serviciul Gazetelor

Directori:

Aurel M. Alicu și Em. Samoilă București, str. Sf. Constantin 24, telefon 3.16.15, care vă dă cu plăcere orice lămurire suplimentară și vă face — la cerere — și probe gratuite.

**VINURILE PEPI-
REI STATULUI MUR-
FALAR s'au pus în
vânzare direct DE IN-
STITUȚE PE STR.
CAROL No. 141 DIN
CONSTANȚA.**

Veche întreprindere comercială mondială caută pentru conducerea afacerii în Dobrogea, persoană de origine etnică română, având cunoștința limbilor: bulgară, turcă greacă, rusă, etc. Oferte însoțite de curriculum vitae se vor adresa d-lui V. Marce, Hotel Bristol Constanța.

De vânzare

Loturile No. 56 și 58, situate pe proprietatea dela Trăkirghiol județul Constanța, a Eforiei Spitalului Civil.

Lotul No. 56, are suprafața de de 618 m. p., 45; Lotul No. 58, are o suprafață de 456 m. p.

Situația acestor loturi, se poate vedea pe planșii parțiale al Eforiei Spitalului Civil.

BRODEZA

Doamnă serioasă
Str. Ștean cel Mare
No. 88. Rtaș

ALBAIA PRIMAVERA

ESTE O MANĂ
CEREASCĂ

Tragerea

**LOTERIEI
DE STAT**

însă este o mană de aur.

341.168.000 !

Un ropot de milioane !

Atât au mai rămas de distribuit din câștigurile fabuloase la clasele următoare ale loteriei 1939.

Nu uitați deci să vă reînnoiți lozul spre a putea participa la tragerea Loteriei de Stat dela 15 Aprilie.

LA 15 APRILIE
se face tragerea clasei II.

200.000.000
100.000.000
50.000.000
10.000.000
5.000.000

**Primul Institut de Arte Grafice
al Ziarului**

„DOBROGEA JUNĂ“

Str. Scarlat Vârnav 27, Telefon 13.43
Clădiri și instalațiuni proprii

CONSTANȚA

Prevăzut cu cele mai noul caractere de litere
MAȘINI DE CULES, STEREOTIPIE, ZINCOGRAFIE,
Instalațiune electrică proprie.

Efectuează orice lucrări atingătoare de această
branșă: Broșuri, Ziare, Reviste, Cărți de vi-
zită, Placuri, Aflișe și reclama în diferite
culori și genuri, precum și tot felul
de imprimare oficiale și comer-
ciale cu prețuri foarte reduse.